

اپنے نامہ تو پختگیوں سر آنکھاں
لیکن نامہ تو نامہ کیوں کہہ بار

مترجم کامل

بازرسی جوش

از : AWS، انجمن جوشنکاری آمریکا

مترجم : مهندس امیر خاکزاد

کاروان حلہ اجا همکاری نشر طراح

عنوان و نام پدیدآورنده : اصول بازرسی جوش / مولف انجمن جوشکاری	مشخصات نشر
آمریکا AWS. مترجم امیر خاکزاد	مشخصات ظاهری
تهران : دایره صنعت : طراح، ۱۳۸۸	شابک
۲۵۹ : ص : مصور، جدول، نمودار.	ووضعیت فهرست نویسی : فیبا
978-9-3-600-90906	یادداشت : عنوان اصلی : Welding Inspection hand book, 3rd ed.2000
موضوع	جوشکاری - بازرسی - دستنامه ها
شناسه افزوده	خاکزاد، امیر، - ۱۳۵۶
شناسه افزوده	American Welding Society : جامعه جوشکاری آمریکا
رده بندی کنگره	TS ۲۲۷/۲ : ۱۳۸۸
رده بندی دیوبی	۶۷۱/۵ :
شماره کتابشناسی ملی	۱۶۹۴۲۲۳ :

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرگز تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

شابک ۹-۳-۹۰۹۰۶-۶۰۰-۹۷۸
ISBN 978-600 - 90906 - 9-3

- نام کتاب : اصول بازرسی جوش
- از : آمریکا AWS. انجمن جوشکاری آمریکا
- مترجم : مهندس امیر خاکزاد
- ناشر : دایره صنعت
- تیراژ : ۱۵۰۰ جلد
- نوبت چاپ : سوم، تابستان ۱۳۸۹

کلیه حقوق برای انتشارات دایره صنعت محفوظ است.

موکز پخش و فروش : خیابان انقلاب - رو به روی دانشگاه تهران - ساختمان فروزنده - طبقه دوم
واحد ۵۰۶ و زیرزمین واحد ۲۰۸

(تلفن ۳۲ و ۱۸۳۱، ۶۶۹۵۱۸۳۱، ۶۶۴۶۷۹۹۹، فکس ۳۶۲۶، ۶۶۹۵۱۱۲۳، ۱۱۲۱۱۲۳ . ۹۱۲)

پیش‌گفتار

بازرسی جوشها و قطعات جوشکاری شده نیازمند آشنایی با بسیاری از فاکتورهای کنترل کیفی جوش می‌باشد. این فاکتورها شامل بازرسی ابعادی، تستهای غیر مخرب، فرآیندهای جوشکاری، متالورژی جوشکاری، تستهای مخرب و تأیید صلاحیت دستورالعملها و پرسنل جوشکاری می‌شوند. ملزومات بازرسی و تست خواسته شده در کدها، ضوابط و مشخصات؛ استانداردهای پذیرش استفاده شده و توانایی درک نقشه‌ها و عالم جوشکاری و تست غیر مخرب نیز از جمله این فاکتورها می‌باشند. ساخت ناپیوستگیهای مربوط به فرآیندهای مختلف جوشکاری و توانایی تشخیص تفاوت‌های میان این ناپیوستگیها و عیوب مردود (قطعات حاوی این عیوب پذیرفته نمی‌شوند) نیز بخشی مهم از بازرسی جوش هستند.

چاپ سوم هندبوک بازرسی جوش توسط کمیته روش‌های بازرسی انجمن جوشکاری آمریکا تهیه شده است. هدف از چاپ این کتاب فراهم نمودن منبعی موثق از اطلاعات مفید و مرجع می‌باشد. این مسئله به ویژه برای تکنسین دوره دیدهای که نمی‌تواند شخصاً بازرسی را انجام دهد و بنا به موقعیتهای شغلی باید اطلاعاتی راجع به بازرسی جوشکاری داشته باشد، قابل استناد است. همچنین این کتاب برای شخصی در نظر گرفته شده است که به کار بازرسی اشتغال داشته و می‌خواهد کلیات بازرسی جوش را مرور نماید.

در کتابخانه‌های فنی و مهندسی کتابهای زیادی راجع به مباحث مطرح شده در فصلهای مختلف کتاب وجود دارند. برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توان از مشخصات و کدهای بیشماری که در بخش‌های مختلف کتاب به آنها ارجاع داده شده است نیز استفاده نمود.

این کتاب یک مرجع آموزشی است. همواره کدها یا مشخصات قابل اجراء برای هر قطعه جوشی خاص بر کلیه موارد و اصول ذکر شده در این کتاب ارجحیت دارند. در این کتاب لزوماً به مباحث کلی پرداخته شده و از شرایط اجرایی یک نمونه خاص هیچ صحبتی نشده است. از اینرو، مثالهای ارائه شده، مواردی کلی بوده و تنها برای درک موضوع بیان می‌شوند. در نگارش کتاب تلاش زیادی صورت گرفته است تا بتوان از آن به عنوان راهنمای آموزشی برای بازرسان، مهندسین و جوشکاران استفاده نمود. اگر چه بیشتر اطلاعات ارائه شده در کتاب به فرآیندهای جوشکاری قوی مربوط می‌شوند، ولی بیشتر آنها را می‌توان برای سایر قطعات جوشکاری شده (ساخته شده توسط سایر فرآیندهای جوشکاری) نیز به کار برد.

برای بازرسی قطعات لحیم‌کاری شده، به هندبوک لحیم‌کاری منتشر شده توسط انجمن جوشکاری آمریکا مراجعه نمایید. برای بازرسی قطعات جوشکاری شده به روش مقاومتی AWS SAE D8-7 (دستورالعملهای پیشنهادی برای کنترل کیفیت جوشهای خودرویی – جوشکاری مقاومتی نقطه‌ای) استفاده کنید.

برای کسب اطلاعات بیشتر در زمینه روش‌های بازرسی غیر مخرب به AWS B1.1 (راهنمای بازرسی غیر مخرب جوشها) و AWS B1.11 (راهنمای بازرسی چشمی جوشها) مراجعه نمایید.

فصل اول**حیطه کاری و موارد کاربرد**

۱	۱-۱ حیطه کاری
۱	۲-۱ موارد کاربرد

فصل دوم**علامت**

۲	۱-۲ وسایل ارتباطی
۴	۲-۲ علامت بازرسی غیرمخرب
۴	۳-۲ نمودار جامع جوشکاری، فرآیندهای مربوطه و
جوشکاری حرارتی

فصل سوم**ویژگیهای بازرس جوشکاری**

۱۲	۱-۳ رده‌بندی بازرسان
۱۴	۲-۳ ویژگیهای بازرس جوش
۱۹	۳-۳ صهـگذاری مهارتهای فنی

فصل چهارم**عملیات بازرسی جوش**

۲۱	۱-۴ مرور نقشه‌ها، مشخصات و دستورالعملهای تولیدی
۲۲	۲-۴ بررسی برنامه تضمین/کنترل کیفیت مورد تأیید سازنده
۲۲	۳-۴ بازبینی دستورالعمل جوشکاری و تعیین سطح مهارت پرسنل
۲۳	۴-۴ بازبینی دستورالعمل مصوب برای کنترل و تعیین صلاحیت (مهارت‌سنگی) پرسنل جوشکاری و بازرسی
۲۴	۵-۴ انتخاب و آزمایش نمونه‌های تست تهیه شده از محصولات تولیدی
۲۴	۶-۴ ارزیابی نتایج تستها
۲۶	۷-۴ تهیه گزارشات آزمونها و نگهداری از سوابق
۲۶	۸-۴ رعایت و پایش دستورات ایمنی توصیه شده

فصل پنجم**ملاحظات ایمنی بازرسی**

۲۷	۱-۵ حیطه کاری

VII فهرست

۲۷	روش چشمی (VT)	۲-۵
۲۷	روش مایعات نافذ (PT)	۳-۵
۲۸	روش ذرات مغناطیسی (MT)	۴-۵
۲۸	روش رادیوگرافی (RT)	۵-۵
۳۰	روش الکترومغناطیسی (ET)	۶-۵
۳۰	روشهای آلتراسونیک (UT) و نشر صوتی (AET)	۷-۵
۳۰	خطرات الکتریکی	۸-۵
۳۱	اطلاعات اینمنی عمومی	۹-۵
۳۱	منابع	۱۰-۵

فصل ششم	تضمین کیفیت (۳۳-۳۶)
۱-۶	برنامه تضمین کیفیت

فصل هفتم	متالورژی جوشکاری آلیاژهای آهنی (۳۷-۵۱)
۱-۷	فولاد کربنی

۴۰	فولادهای آلیاژی	۲-۷
۴۱	ترک خوردگی تأخیری	۳-۷
۴۲	پیشگیری	۴-۷
۴۶	فولاد زنگ نزن آستنتیتی	۵-۷
۴۸	پارگی لایه لایه	۶-۷
۵۱	سایر ملاحظات متالورژیکی	۷-۷

فصل هشتم	عملیات پیشگرم و عملیات حرارتی پس از جوش .. (۵۳-۵۶)
۱-۸	عملیات پیشگرم

۵۴	عملیات حرارتی پس از جوش (PWHT)	۲-۸
----	--------------------------------	-----

فصل نهم	نایپیوستکیهای جوش و وابسته به جوش (۵۷-۷۷)
۱-۹	کلیات

۵۹	فرآیندی	۲-۹
۷۴	متالورژیکی	۳-۹
۷۶	فلز پایه	۴-۹

فصل دهم**تایید صلاحیت دستورالعمل جوشکاری (۹۶-۷۹)**

۷۹	۱-۱۰ شرح و جزئیات مهم
	۲-۱۰ دستورالعملهای جوشکاری از پیش تأیید شده و
۸۴	استاندارد (WPS ها)
۸۷	۳-۱۰ تایید صلاحیت دستورالعمل جوشکاری
۹۰	۴-۱۰ شرح فعالیت

فصل یازدهم**تایید صلاحیت جوشکاران و اپراتورهای جوشکاری . (۱۰۷-۹۷)**

۹۷	۱-۱۱ ملزومات تأیید صلاحیت عملکرد
۹۸	۲-۱۱ نمونه تست
۹۹	۳-۱۱ آزمایش جوشهای تأیید صلاحیت
۱۰۲	۴-۱۱ ثبت نتایج تأیید صلاحیت
۱۰۳	۵-۱۱ استانداردسازی تستها
	۶-۱۱ رابطه تستهای تأیید صلاحیت با آموزش جوشکار یا
۱۰۵	اپراتور جوشکاری

فصل دوازدهم**کامپیوتری کردن عملیاتهای بازرگانی و کنترل کیفی****جوشکاری (۱۱۵-۱۰۹)**

۱۰۹	۱-۱۲ کنترل داده

فصل سیزدهم**تستهای مخرب جوش (۱۴۲-۱۱۷)**

۱۱۸	۱-۱۳ تستهای شیمیایی
۱۱۹	۲-۱۳ تستهای متالوگرافی
۱۲۱	۳-۱۳ تستهای مکانیکی
۱۲۹	۴-۱۳ تستهای اتصالات جوشی

فصل چهاردهم**تستهای محرك (۱۴۴-۱۴۳)**

۱۴۳	۱-۱۴ آزمون غیرمخرب
۱۴۴	۲-۱۴ تست سختی

فصل پانزدهم

آزمونهای غیر مخرب (۲۴۸-۱۴۵)

۱۴۵	۱-۱۵ مقدمه
۱۴۶	۲-۱۵ بازررسی بوسیله آزمون چشمی
۱۴۶	۳-۱۵ طرز کار آزمون چشمی
۱۵۶	۴-۱۵ بازررسی از طریق تست رادیوگرافی
	۵-۱۵ بازررسی جوشها و مواد مربوط به آن به روش آلتراسونیک
۱۸۲	
۲۰۰	۶-۱۵ بازررسی به روش ذرات مغناطیسی
۲۱۸	۷-۱۵ بازررسی به روش مایعات نافذ
۲۲۵	۸-۱۵ بازررسی به روش جریان گردابی (الکترومغناطیس)
۲۳۸	۹-۱۵ بازررسی به روش نشر صوتی
۲۳۹	۱۰-۱۵ تست نشتشی
۲۴۰	۱۱-۱۵ بررسی مقدار فریت
۲۴۶	۱۲-۱۵ دستورالعملهای تست غیرمخرب
۲۴۸	۱۳-۱۵ منابع و مراجع

فصل شانزدهم

تایید صلاحیت پرسنل بازررسی غیر مخرب (۲۵۰-۲۴۹)

۲۴۹	۱-۱۶ سطح یک
۲۴۹	۲-۱۶ سطح دو
۲۵۰	۳-۱۶ سطح سه

فصل هفدهم

کدها و سایر استانداردها (۲۵۶-۲۵۱)

۲۵۱	۱-۱۷ تعاریف
۲۵۲	۲-۱۷ منابع
۲۵۲	۳-۱۷ کاربردها
۲۵۶	۴-۱۷ سیستم شماره‌گذاری یکپارچه